МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РОЗВИТОК СТАТИСТИКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ЗРУШЕНЬ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

TEADMUS

2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Головне управління статистики в Одеській області;
Департаменту надання адміністративних послуг Одеської міської ради;
ПАТ АБ “ Південний” ;
ПуАТ «КБ «Акордбанк»;
Національний університет «Одеська політехніка»;
Одеський національний економічний університет;
Черкаський державний технологічний університет;
Національний університет «Одеська морська академія»;
Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»;
Одеський національний університет імені І. І.Мечнікова

РОЗВИТОК СТАТИСТИКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ЗРУШЕНЬ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених

Міжнародний гуманітарний університет (Одеса)
22 травня 2024 року

Tallinn
Teadmus
2024

УДК 311.21:33 (477)(063)

Р 64

Головний редактор збірника матеріалів конференції:

Рассадникова Світлана Іванівна, к.е.н., доцент, с.н.с., доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин, Міжнародний гуманітарний університет.

Наукові рецензенти:

Степанов Вячеслав Миколаевич - головний наук. співр., д.е.н., професор Державної установи «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»;

Гонта Олена Іванівна - **д**.е.н., професор, професор кафедри туризму Національний університет «Чернігівська політехніка».

Розвиток статистики бізнес-процесів в умовах інформаційно-комунікаційних технологій та глобальних зрушень: проблеми та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених /за загальною редакцією Рассадникової С.І. Міжнародний гуманітарний університет, Одеса, 22 травня 2024 року. Tallinn: Teadmus, 2024. 194 с.

ISBN 978-9916-752-02-9

Анотація: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Розвиток статистики бізнес-процесів в умовах інформаційно-комунікаційних технологій та глобальних зрушень: проблеми та перспективи» (Міжнародний гуманітарний університет, Одеса) містить тези виступів учасників, у яких висвітлено теоретико-практичні та соціально-економічних аспекти розвитку статистики бізнес-процесів в економіці.

Ключові слова: статистика, бізнес-процеси, інформаційно-комунікаційні технології, перспективи розвитку, глобальні зрушення, існуючі проблеми.

Abstract: The collection of materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Students and Young Scientists "Development of Business Process Statistics in the Conditions of Information and Communication Technologies and Global Shifts: Problems and Prospects" (International Humanitarian University, Odesa) contains abstracts of participants' speeches, which highlight theoretical and practical and socio-economic aspects of the development of statistics of business processes in the economy.

Keywords: statistics, business processes, information and communication technologies, existing problems, development prospects, global shifts.

ISBN 978-9916-752-02-9 © Міжнародний гуманітарний університет, 2024

Список використаної літератури:

1. Національний банк України: електронне видання. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Vagina_pr_23-24.12.2021.pdf?v (дата звернення: 19.04.2024)
2. Про валюту та валютні операції : Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. Дата оновлення: 27.07.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831 (дата звернення: 19.04.2024)
3. Бреславська О. Актуальні проблеми курсової політики України // Вісник Національного банку України. – 2010. – №2. – С. 16–20.: електронне видання. URL: https://journal.bank.gov.ua/archive/2005/11.pdf

УДК 336.22

Котляревський Р.Ю.,

здобувач 4 курсу 8 групи

спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,

Одеський Національний Економічний Університет.

Артюх О.В.,

д. е. н., професор кафедри

бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту,

Одеський національний економічний університет

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ

Питання оподаткування завжди є актуальним, адже від його ефективності залежать надходження до бюджету, які забезпечують фінансування важливих державних витрат і програм. Проблемні аспекти оподаткування потребують постійного вивчення та вдосконалення, оскільки невідповідна податкова система може стримувати економічне зростання, знижувати інвестиційну активність, сприяти ухиленню від сплати податків та формувати несприятливий

підприємницький клімат.

Розглядаючи проблемні аспекти оподаткування, можна виявити недоліки чинної системи оподаткування, запропонувати шляхи її реформування та гармонізації з кращими світовими практиками, що дозволить оптимізувати податкове навантаження, підвищити справедливість і прозорість оподаткування, а також стимулювати розвиток бізнесу та залучення інвестицій.

Огляд наукових публікацій вчених та науковців за означеною проблематикою дає можливість виділити наступні проблемні аспекти у сфері оподаткування:

1. Недосконаліть прозорості та складнощі в розумінні податкового законодавства . Прозорість у податковій системі передбачає доступність і зрозумілість податкового законодавства для всіх учасників, але часто законодавство виявляється надто складним та непередбачуваним. Зміни в податкових правилах можуть бути частими і не завжди повністю зрозумілі для платників податків, що може призводити до помилкових інтерпретацій та порушень. Наприклад, неоднозначність податкових законів може призвести до спорів між платниками податків та податковими органами [1; 2].

2. Проблема подвійного оподаткування. Добробут країни незалежно від рівня її економічного розвитку часто залежить від кількості інвестицій, які здійснюються в її економіку. Саме тому в запобіганні подвійному оподаткуванню доходів (прибутків) і майна зацікавлені не тільки платники податку, але й самі держави. Крім того, податковий тягар на юридичних і фізичних осіб, які діють у сфері міжнародних економічних відносин, без усунення подвійного оподаткування може сягати таких розмірів, що будь-яка участь у міжнародному розподілі праці для них стане економічно невиправданою [3] .

3. Проблеми оподаткування цифрової економіки через недостатність регуляторної бази та важкість визначення місця оподаткування. Так, компанії, які надають послуги онлайн, можуть уникати оподаткування, використовуючи складні структури оподаткування та переведення прибутку в країни з низькими податковими ставками.

4. Недоліки у спрощеній системі оподаткування.

5. Корупція та неефективне використання податкових надходжень, які є загрозою для економічного розвитку та соціальної стабільності. У країнах з високим рівнем корупції значна частина податкових надходжень, як правило, втрачається через неправомірні схеми оподаткування або розкрадання державних коштів.

6. Дисбаланс у розподілі податкового навантаження. Іноді різні групи людей та організацій платять неоднакову кількість податків порівняно зі своїми доходами. Це може бути несправедливим. Наприклад, звичайні працівники можуть віддавати велику частину своєї зарплати у вигляді податків. Через це в них залишається менше грошей на життя. А деякі великі компанії користуються лазівками в законах і сплачують менші податки, ніж мали б. Тобто одні групи населення та бізнесу переобтяжені податками, тоді як інші - недостатньо оподатковуються. Така нерівність може негативно позначитися на добробуті людей та економічному розвитку країни в цілому. Тому важливо, щоб система оподаткування була справедливою та збалансованою для всіх верств суспільства.

8. Податкові розриви та вади при збиранні податків можуть призводити до таких проблем:

Нерівномірний розподіл податкового навантаження. Наприклад, в Україні діють різні ставки податку на прибуток підприємств для окремих видів діяльності. Так, для більшості підприємств ставка становить 18%, для страховиків - 3% або 0%, для підприємств ІТ-галузі - 0% до 2025 року. Це створює нерівні умови оподаткування для різних секторів економіки.

Надмірна складність системи через наявність численних пільг та винятків. В Україні існують різноманітні податкові пільги для окремих категорій платників або видів діяльності. Це ускладнює ведення обліку, подання звітності та адміністрування податків.

Втрати бюджетних надходжень. Податкові розриви, коли платники використовують лазівки в законодавстві або приховують прибутки, призводять до значних втрат бюджету. За оцінками, щорічні втрати від ухилення від сплати

податків в Україні сягають десятків мільярдів гривень.

Отже, наявність податкових розривів і вад при збиранні податків в Україні справді є проблемою, що потребує реформування податкової системи для забезпечення її справедливості, ефективності та однакових правил гри для всіх учасників ринку.

9. Необхідність гармонізації податкового законодавства. Умови глобалізації економіки вимагають взаємодії між країнами у сфері податкового регулювання для запобігання податковим ухилянням та забезпечення економічної стабільності. Гармонізація податкового законодавства може включати узгодження ставок податків, обмін інформацією між країнами та створення спільних стандартів оподаткування.

10. Ефективні механізми контролю та моніторингу для виявлення та попередження податкових порушень. Використання технологій, таких як штучний інтелект і аналіз великих даних, може полегшити виявлення податкових порушень.

11. Соціальна справедливість системи оподаткування.

Система оподаткування має спрямовуватися на збільшення соціальної справедливості шляхом зменшення нерівності у розподілі податкового навантаження та створення більш справедливих податкових правил для всіх груп населення.

12. Мотивувати добросовісне дотримання податкового законодавства. Використання податкових заохочень та санкцій може сприяти відповідальній поведінці платників податків та зменшити податкові порушення.

13. Міжнародне співробітництво та узгодження податкової політики. Міжнародні організації та угоди між країнами можуть створювати рамки для співробітництва у сфері оподаткування та зменшення податкових ризиків.

14. Збільшення прозорості та доступності податкової інформації. Забезпечення доступності та зрозумілості податкової інформації може сприяти відповідальному поведінці платників податків та зменшенню податкових

порушень.

Отже, розгляд вищенаведених проблемних аспектів оподаткування дає можливість зазначити, що вони охоплюють досить широкий спектр питань, від складності та неоднозначності податкових законів до проблем подвійного оподаткування, викликів оподаткування цифрової економіки, корупції та неефективного використання податкових надходжень. Для вирішення цих проблем потрібні структурні реформи, гармонізація податкового законодавства, ефективні механізми контролю та моніторингу, а також міжнародне співробітництво та узгодження податкової політики. Це дозволить підвищити прозорість системи оподаткування, забезпечити соціальну справедливість у розподілі податкового навантаження та стимулювати відповідальну податкову поведінку.

Список використаних літератури:

1. Антон Монаєнко д.ю.н., професор, заслужений юрист України, НДІ правотворчості та науково-правових експертиз НАПрН України. URL: https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/princip-stabilnosti-podatkovogo-zakonodavstva-kriz-prizmu-analizu-praktiki-verhovnogo-sudu-espl-sudu.html

2. Запатріна І. В. Фінансова політика та її вплив на економічне зростання. *Економіст.* 2016, №3., С. 27-31.

3. Демянчук Ю. Методи уникнення міжнародного подвійного оподаткування. *Часопис Національного університету «Острозька академія».* 2011. № 3(1). URL: http://lj.oa.edu.ua/articles/2011/n1/11dyhmpo.pdf.